ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Αριστοτέλους «Πολιτικά»

Τῷ περί πολιτείας ἐπισκοποῦντι, καί τίς ἑκάστη καί ποία τις, σχεδόν πρώτη σκέψις περί πόλεως ἰδεῖν, τί ποτέ ἐστιν ἡ πόλις. Νῦν γάρ ἀμφισβητοῦσιν, οἱ μέν φάσκοντες τήν πόλιν πεπραχέναι τήν πρᾶξιν, οἱ δ' οὐ τήν πόλιν ἀλλά τήν ὀλιγαρχίαν ἤ τόν τύραννον· τοῦ δέ πολιτικοῦ καί τοῦ νομοθέτου πᾶσαν ὁρῶμεν τήν πραγματείαν οὖσαν περί πόλιν, ἡ δέ πολιτεία τῶν τήν πόλιν οἰκούντων ἐστί τάξις τις. Ἐπεί δ' ἡ πόλις τῶν συγκειμένων, καθάπερ ἄλλο τι τῶν ὅλων μέν συνεστώτων δ' ἐκ πολλῶν μορίων, δῆλον ὅτι πρότερον ὁ πολίτης ζητητέος· ἡ γάρ πόλις πολιτῶν τι πλῆθος ἐστιν. Ὥστε τίνα χρή καλεῖν πολίτην καί τίς ὁ πολίτης ἐστί σκεπτέον. Καί γάρ ὁ πολίτης ἀμφισβητεῖται πολλάκις· οὐ γάρ τόν αὐτόν ὁμολογοῦσι πάντες εἶναι πολίτην· ἔστι γάρ τις ὅς ἐν δημοκρατίᾳ πολίτης ὤν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πολλάκις οὐκ ἔστι πολίτης.

Ὁ πολίτης οὐ τῷ οἰκεῖν που πολίτης ἐστίν (καί γάρ μέτοικοι καί δοῦλοι κοινωνοῦσι τῆς οἰκήσεως), οὐδ΄οἱ τῶν δικαίων μετέχοντες οὕτως ὥστε καί δίκην ὑπέχειν καί δικάζεσθαι (τοῦτο γάρ ὑπάρχει καί τοῖς ἀπό συμβόλων κοινωνοῦσι) · …πολίτης δ' ἁπλῶς οὐδενί τῶν ἄλλων ὁρίζεται μᾶλλον ἢ τῷ μετέχειν κρίσεως καί ἀρχῆς. …Τίς μέν οὖν ἐστιν ὁ πολίτης, ἐκ τούτων φανερόν· ᾧ γάρ ἐξουσία κοινωνεῖν ἀρχῆς βουλευτικῆς καί κριτικῆς, πολίτην ἤδη λέγομεν εἶναι ταύτης τῆς πόλεως, πόλιν δέ τό τῶν τοιούτων πλῆθος ἱκανόν πρός αὐτάρκειαν ζωῆς, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Α. «Ἐπεί δ’ ἡ πόλις τῶν συγκειμένων… τοῖς ἀπό συμβόλων κοινωνοῦσι»:Να μεταφράσετε το απόσπασμα που σας δίνεται.

Μονάδες 10

Β. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

Β1. Πώς ορίζεται η σχέση του πολίτη με την πόλη από τον Αριστοτέλη στο παρακάτω απόσπασμα;

«Ἐπεί δ’ ἡ πόλις τῶν συγκειμένων… οὐκ ἔστι πολίτης»

Μονάδες 15

Β2. «Ὁ πολίτης οὐ τῷ οἰκεῖν… ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν». Με βάση το απόσπασμα να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α. Ποιος είναι ο ορισμός του πολίτη;

β. Πώς ορίζεται η πόλις, ύστερα από τον προσδιορισμό της έννοιας του πολίτη;

Μονάδες 15

Β3. Σύμφωνα με την παράδοση ποια είναι η άποψη του Αριστοτέλη για την πόλη των Αθηναίων;

Μονάδες 10

Β4.α. Να βρείτε μια λέξη του κειμένου ετυμολογικά συγγενή με καθεμία από τις ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής:

διοίκηση, επισκέπτης, περιουσία, διάταγμα, άφιξη.

Μονάδες 5

β. Να σχηματίσετε ουσιαστικά ή επίθετα (στην αρχαία ή νέα ελληνική) συγγενή ετυμολογικά προς τις επόμενες λέξεις του κειμένου (δύο λέξεις για κάθε περίπτωση).

συμβόλων:

κρίσεως:

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ἀρχῆς:
πλῆθος:
καλεῖν:

Μονάδες 5

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Ταῦτα, ὦ Σώκρατες ἴσως δέ καί ἔτι τούτων πλείω Θρασύμαχος τε καί ἄλλος πού τις ὑπέρ δικαιοσύνης τε καί ἀδικίας λέγοιεν ἄν, μεταστρέφοντες αὐτοῖν τήν δύναμιν φορτικῶς, ὥς γε μοι δοκεῖ. Ἀλλ΄ἐγώ, οὐδέν γάρ σε δέομαι ἀποκρύπτεσθαι, σοῦ ἐπιθυμῶν ἀκοῦσαι τἀναντία, ὡς δύναμαι μάλιστα κατατείνας λέγω. Μή οὖν ἡμῖν μόνον ἐνδείξῃ τῷ λόγῳ ὅτι δικαιοσύνη ἀδικίας κρεῖττον, ἀλλά τι ποιοῦσα ἑκατέρα τόν ἔχοντα αὐτή δι αὑτήν ἡ μέν κακόν, ἡ δέ ἀγαθόν ἐστιν· τάς δέ δόξας ἀφαίρει, ὥσπερ Γλαύκων διεκελεύσατο. Εἰ γάρ μή ἀφαιρήσεις ἑκατέρωθεν τάς ἀληθεῖς, τάς δέ ψευδεῖς προσθήσεις, οὐ τό δίκαιον φήσομεν ἐπαινεῖν σέ ἀλλά τό δοκεῖν, οὐδέ τό ἄδικον εἶναι ψέγειν ἀλλά τό δοκεῖν.

(Πλάτωνα, Πολιτεία §367 a-d)

Λεξιλόγιο: κατατείνω=προσπαθώ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Α. Να μεταφράσετε το απόσπασμα

(Μονάδες 20)

Β1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
λέγοιεν: ο ίδιος τύπος στον Αόριστο β’ και στον Παρακείμενο
ἀφαίρει: γ’ πληθυντικό Προστακτικής Ενεστώτα – Απαρέμφατο Παρακειμένου

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

φήσομεν: β’ πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα και Παρατατικού
μεταστρέφοντες: β’ ενικό Προστακτικής Παθητικού Αορίστου β’, γ’ πληθυντικό Οριστικής Παρακειμένου Ενεργητικής Φωνής
κατατείνας: Απαρέμφατο ίδιου χρόνου, β’ ενικό Οριστικής Μέλλοντα ίδιας φωνής

(Μονάδες 5)

Β2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
πλείω: ίδιος τύπος στο Θετικό Βαθμό
τήν δύναμιν: δοτική πληθυντικού
τάς δόξας: γενική ενικού
αὑτήν: ο ίδιος τύπος του β’ προσώπου της Αντωνυμίας
τάς ἀληθεῖς: Κλητική Ενικού

(Μονάδες 5)

Γ1. Η περίοδος **«μή οὖν ἡμῖν μόνον ἐνδείξῃ τῷ λόγῳ…ἡ δέ ἀγαθόν ἐστιν»**, να μπει στον πλάγιο λόγο με ρήμα εξάρτησης: **Ὁ Γλαύκων ἐκέλευσε.**

(Μονάδες 3)

Γ2. «οὐ τό δίκαιον φήσομεν…ψέγειν ἀλλά τό δοκεῖν»: Ο πλάγιος λόγος να μετατραπεί σε ευθύ και να δηλωθεί το ρήμα εξάρτησης.

(Μονάδες 2)

Γ3. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους από το κείμενο: **μεταστρέφοντες, ἡμῖν, ἀδικίας, σε , ψέγειν.**

(Μονάδες 5)

<u>Οδηγίες προς υποψηφίους</u>

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.

3. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

4. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.

5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.

6. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.

7. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΘΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ